

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

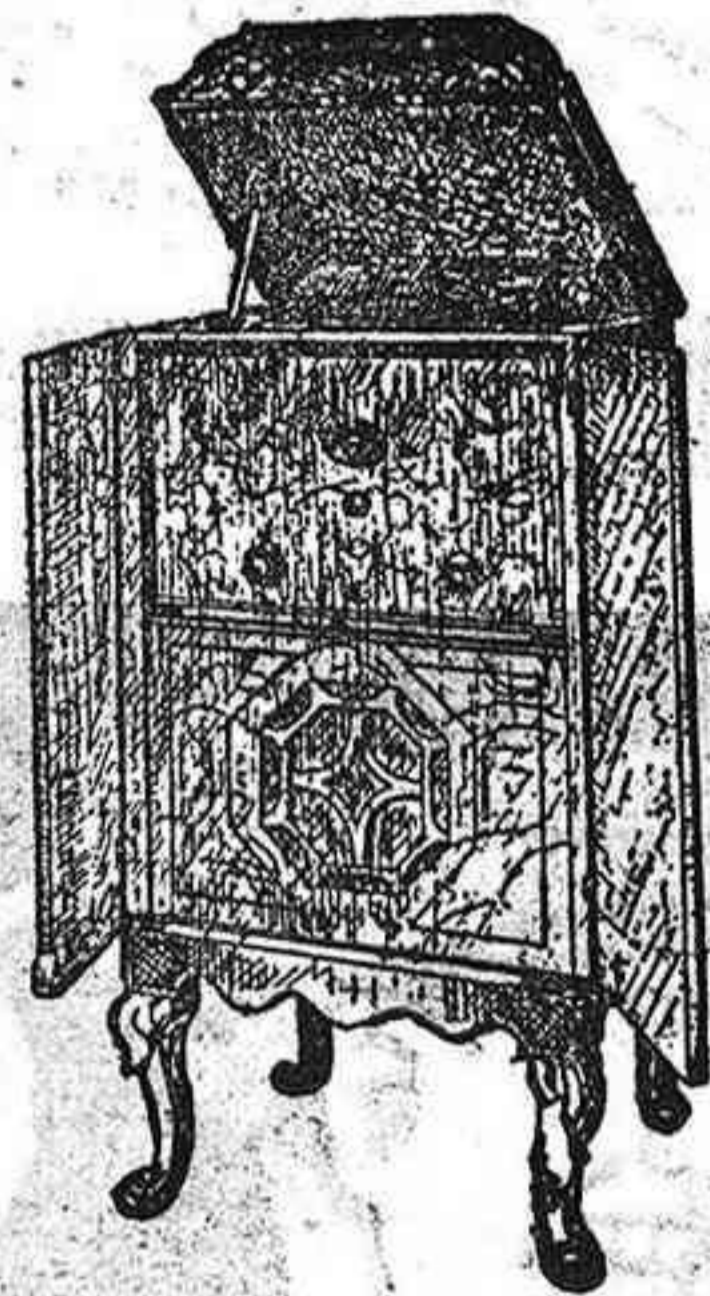
PREMIER A LA BIBLIOTECA
DE L'ATENEU DE BARCELONA

Proletaris de tots els pobles: contra la guerra ¡UNIU-VOS!

Ràdio-Phono CLIMO

PREU:
900
PTES.

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 (tocant E. Granados)
Telèfon 23058 :: BARCELONA

VIES URINÀRIES Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *urafritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

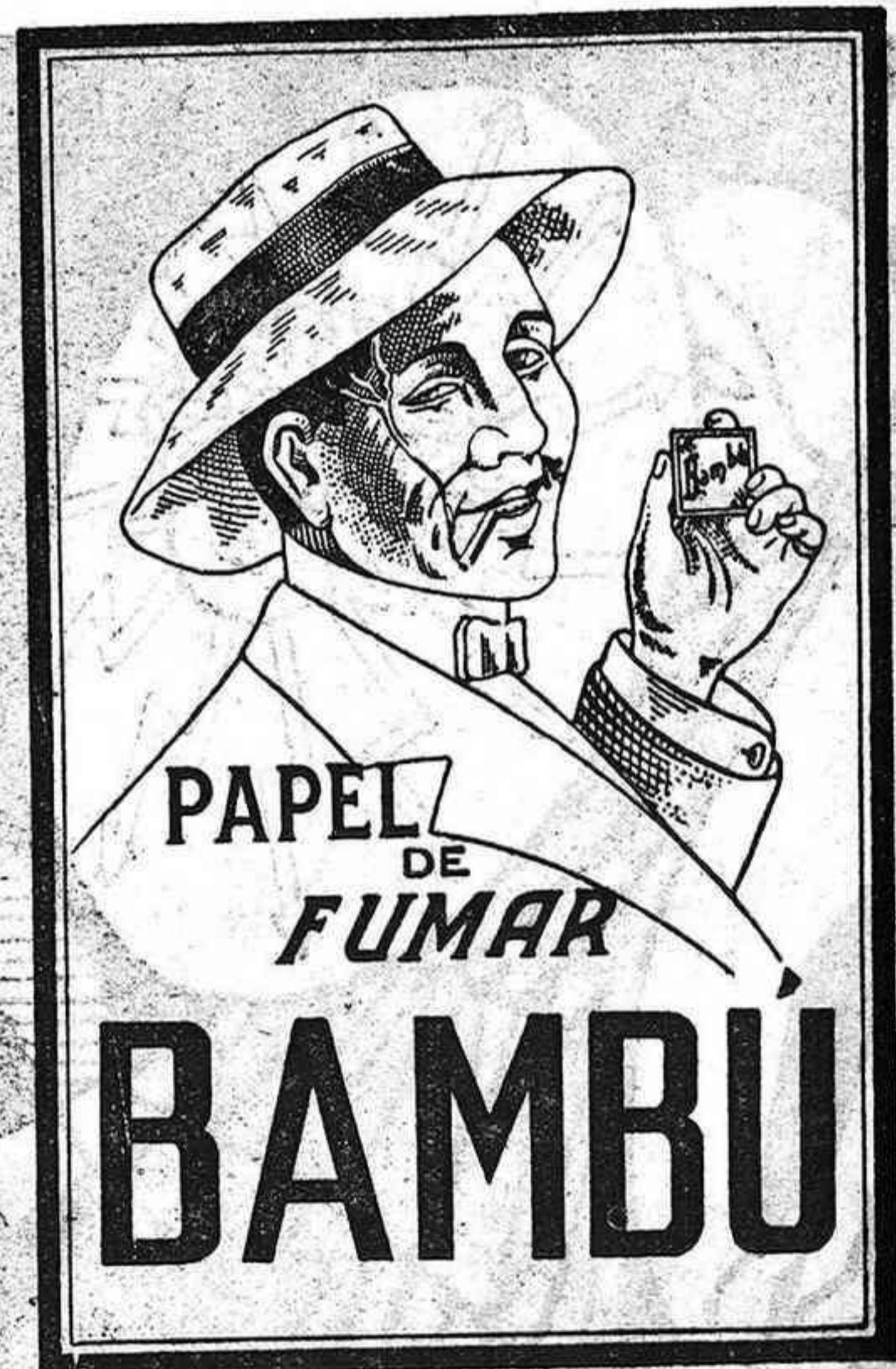
necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de, a seva malaltia. **Venda: 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, *de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrir íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem-vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya-Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 5079** S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentrotllament, tractament i guariment de dites malalties.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20

BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Nens demanant caritat

AUMENTA el nombre de criatures que van pels carrers demanant caritat. Mentre va durar la Dictadura no és que els nois estiguessin bé i no haguessin de demanar almoïna, no és que no hi hagués misèria, és que els mitjans de repressió del Govern eren suficients per a evitar que certa gent per a fer un bon negoci sortís al carrer a demanar caritat amb els fills d'ells o d'altres que els lloguessin. M'esfereix, cada dia més, la literatura a preu reduït de flors, amors, vells, criatures, primaveres rialleres, hiverns tenebrosos, etc. Em molesta tota la literatura sentimentalòide, anarquitant i cursi amb tòpics apropiats per a eternir porteres de vuitanta kilos de pés i noietes de cabaret. Però avui no prenc pas el tema dels nois que demanen caritat com a ficció per a eternir gent. No es tracta d'enterniments de cap mena, es tracta d'un argument polític de primera mà. El fet que es multipliquin les criatures que demanen caritat significa que deixen d'anar a l'escola, que creixen amb un odi considerable a la societat tal com està muntada, que fàcilment aprenen el sistema de viure sense treballar, gandulejant i que acaben en uns perfectes trinxeraires morals i materials. Una de les coses que més impressió m'ha produït en les pàgines ardentes de «La meva vida», de Lleó Trotski, és precisament aquella part inicial del llibre en la qual compta que l'estat de necessitat en l'infantesa és el que més ha influït en la seva vida. Aquesta quitxalla que en nits fredes demanen caritat pel carrer mentre el pare i la mare jeu en un recó de la cantonada, produeixen molta més emoció política que tots els discursos cels de la F. A. I. La veritable obra disolvent és la impunitat amb què els pares poden agafar les criatures com a element d'explotació. Això no és possible. La República ha de resoldre el problema d'una manera

ràpida i decisiva. A Girona s'ha inaugurat una Guàrdia de nens. Es precis que n'hi hagi unes quantes a Barcelona i que siguin sostrets de l'autoritat paterna tots aquells nois que demanen caritat. Els russos que tenen un problema molt greu a resoldre, el dels trinxeraires, fan el que poden. La pel·lícula «El camí de la vida» denota un bon camí a seguir. A la *Krasnaia Gasetta* del dia 11 del mes passat es publicava un article violentíssim dient que «la forma d'oposició més perillosa per al règim soviètic és la dels atemptats contra la propietat comuna». I seguia l'editorial: «A una empresa de Leningrad el material sostret arriba a la xifra de 1.700.000 rubles. En altres indústries es multipliquen per centenars els actes d'aquesta mena». «I el més estrany—diu—en aquest cas és l'actitud dels òrgans encarregats de posar en vigor la legislació soviètica; la rigidesa i el formulisme dominen en els procediments judicials.»

Més enllà acusa la llibertat en què s'ha deixat les criatures pels carrers que viuen l'ambient disbauxat més complet. No és un problema original de la República, doncs, però és un problema que és precis que preocupi a la República com preocupa als poders soviètics. No hi ha res més repugnant en una democràcia que unes criatures que pidolin almoïna pel carrer. Quina moral han de tenir? ¿Per què han de tenir respecte a la societat política que els ha deixat créixer en aquest ambient? ¿Com han de veure amb bons ulls la satisfacció general dels uns i dels altres? La República per llur conservadurisme social ha de tallar d'una manera ràpida això. Cases de correcció? Això no. Les cases de correcció sobriarien mantes vegades si no es donés motiu a les criatures de que es malmetessin pel carrer. ¿Que l'instint és infinitament més fàcil de caure pel cantó del mal que pel del bé? En efecte. Però és precis que la societat eviti que en les criatures neixi aquest odi que en el futur té conseqüències terribles. No és digne, no és humà que pels carrers de Barcelona hi hagi criatures allargant la mà demanant caritat. Les criatures han d'estar al marge de la lluita social i de la crisi econòmica. Després els diran un dia bàrbar si assalten les cases dels rics i ho arrassen tot. Bàrbar, ells? ¿I els que en passar per davant d'un nen pidolaire no comprenen el crim que realitza la societat de consentir-ho, què són? Que són civilitzats, potser?

FRANCESC MADRID

La sonàmbula

De sonàmbules en trobareu a tot arreu; és una cosa que es cria i creix a tots els països i latituds. La sonàmbula acostuma ésser molt poc parladora i persona d'aspecte molt seriós; mai no riu, mai no fa tabola i mai no perd la serenitat. És allò que es diu una persona amb tot el seny.

Com que la seva feina és dormir, el dia que ha tingut moltes visites

i ha evacuat moltes consultes, s'ha fet un tip de dormir d'allò més, i, és clar, ella diu que ha treballat molt. Això és: com més dorm, més treballa.

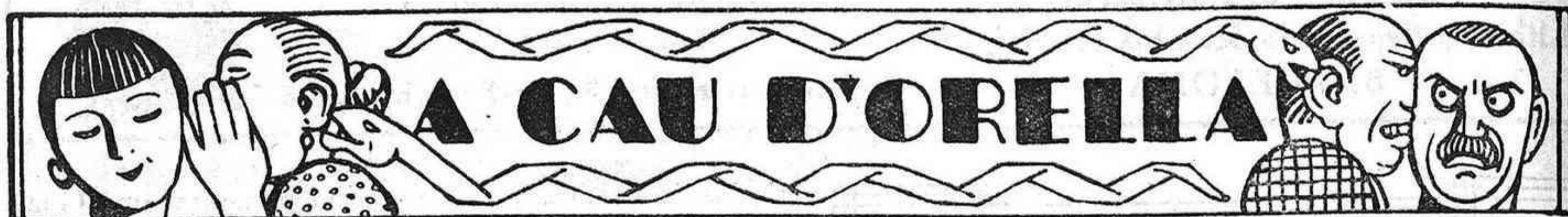
N'hi ha de moltes menes, fins d'intelligents. N'hi ha per a tots els gustos i possibilitats monetàries: per a pobres i rics. Fins per a les «clases pasivas».

Nosaltres un dia hi anàrem a veure una d'aquestes dormilegues amb tarifa. Ens va fer seure i ella

es va dormir, com era la seva obligació. Nosaltres, que havíem retirat una mica tard, també vàrem fer una becaïnet. Després d'una estona, es va despertar i ens féu un pesic per a què ens fugís la son dels ulls. Ens va dir la «planeta» i ens demanà un duro, la qual cosa la férem.

Era «sevillano»

EL NOI GRAN

NOVA MODALITAT D'ANUNCI.

Joan Tomàs, un dels periodistes de Barcelona que ha fet parlar més d'ell i un dels que ha parlat més malament del proïsme estava de conversa amb un amic seu a l'oficina d'un centre oficial.

De sobte tocà el timbre del telèfon i una veu preguntà per una altra casa que no era pas a la que havia trucat. Tomàs li digué que s'equivocava.

Insistí el que telefonava i llavors Joan Tomàs li digué que la casa que hi havia a l'altre extrem del fil era la de la «Leche El Niño».

Home; interpel·là el seu company, perquè ho dius això?

—Ja et seré franc—respongué—. En Sunyol em dona 50 pessetes cada mes per a fer-li aquesta reclamació especial.

LA JOVENTUT CONSCIENT

Coneguda és de tothom la causa de la darrera crisi de la Generalitat. Crisi que molts han donat el nom de «crisi de vanitat». Doncs bé; els Lluís, Xiraus i adlateres no poden consentir que l'altre sector de l'Esquerra compti amb unes joventuts disciplinades que es preocupen a més a més de la cultura física de la cultura de l'esperit, com hem pogut veure resentiment en diversos actes culturals. Conferències, converses culturals, etc.

Així és que en unes reunions que tingueren lloc a l'Ateneu per Lluhí, Xirau, Casanelles i altres, decidiren fer ells també unes joventuts. La forma?

Es fàcil. Un individu que es diu Argelés signà un manifest adreçat a les joventuts de Catalunya, ara es publicaran simultàniament a «L'Opinió» articles i lletres d'adhesió de qualsevolga pocasolta que cerqui col·locació i, ja està constituïda la Joventut Conscient de Catalunya.

UNICA FINALITAT; «L'ENCHUFE».

Parlàvem l'altre dia, amb un conegut polític esquerrista manresà

(que no és Farreres i Duran) de la política d'aquella ciutat i li preguntàrem si hi havia gaires socialistes.

—Home, ens respongué, a Manresa hi ha en l'actualitat uns 29 afiliats a la Unió Socialista de Catalunya, però durarà poc.

—Com?

—Sí; durarà poc perquè l'article primer dels seus estatuts diu que el primer que ha de cercar l'afiliat a l'U. S. C. és una col·locació *vulgas enxuf* i com sigui que ja n'hi ha una vintena que el que no en té una en té més, és probable que aviat ho estiguin tots d'enxufats i llavors la U. S. C. de Manresa ja no tindrà raó d'existir.

HI HA HOMES AMB SORT I D'ALTRES AMB PEGA.

Això és ben cert. Hi ha homes que sembla que els guiï una bruixa maligna i els faci fer tots els actes que els puguin perjudicar, i d'altres, en canvi, que és tot el contrari. Citarem dos casos.

Tenim en el primer un redactor de «La Nau». Se li açut un dia a Rovira i Virgili publicar una editorial enfument-se'n de Macià arran dels fets de Prats de Molló i el nostre home, junt amb d'altres, dimiteix el càrrec. Venen les eleccions del 12 d'abril i es presenta per a regidor enfront de la candidatura de Macià i, naturalment surt derrotat. Queda una temporada arreconat políticament i ara, darrerament, ingressa a l'Esquerra.

I que fa el nostre home? Simpatitza amb el grup de «L'Opinió» i ingressa com redactor en aquell diari que com no ignoren els nostres lectors ha estat excomunicat pel President i pel partit. Esperances de millora? Cap, ans al contrari, si es presenta un diari competidor amb l'ajuda de l'Esquerra està predestinat a desaparèixer sinó de la circulació, almenys de molts llocs on ara es llegeix.

En canvi l'altre; el que ha estat substituït per l'home de la pega, en aquestes circumstàncies, després de veure els aconeximents es pot decantar pel cantó que cregui convenient.

Que són: El primer, Vicenç Bernades i el segon Vaxier Regàs.

ELS INTRUSOS

L'intrusisme, és una cosa molt extesa a casa nostra, especialment entre individus que empren la clau falsa del periodisme per a entrar en llocs que d'altra forma no els seria permès.

Un dels darrers casos ocorreguts en aquest sentit va ésser dies passats en ocasió de celebrar-se un te al domicili del cònsol d'Anglaterra, on no sabem per quins sets sous hi entrà un individu que respon al nom de Ric, el qual usant el «rosinyol» de periodista cometé diverses indelicadeses, entre elles la d'empudegar amb la seva pipa les senyores i senyoretetes que es trobaven allí.

El Cònsol s'adreçà al nostre amic el periodista nord-americà Fernsworth i li preguntà si coneixia aquell home de la pipa, i en respondre negativament li va ésser ensenyada la porta...

Això no passaria si molts diaris no acceptessin «esquirols» de la ploma, o sigui individus que fan de periodista amb la sola retribució d'un lonx o d'un banquet.

«Arca de Noè» celebra la seva bestial festa

El dissabte prop vinent, 4 de març, a les 11 de la vetlla, tindrà lloc el bestial ball de disfresses que com cada any celebra la humorística penya «Arca de Noè».

Sabem que estan invitades totes les artistes de Barcelona i també sabem que els premis són els que baten el «rècord» d'aquest any.

Desitgem que l'Ocell de Foc sigui ple com cada vegada que els irracionals porten a cap alguna festa.

GLOSSARI

A Madrid, l'atmosfera política estava bastant carregada. Deien que cauria Manuel Azaña, deien que l'obstrucció, que els socialistes sortien, que els radicals socialistes també volien sortir. Deien moltes altres coses. Fins i tot hi havia qui deia que pujaria Lerroux — que ja és dir—, al qual, a Madrid, li diuen no Don Alejandro, sinó Don Alejándose.

I això, aquest neguit, aquesta inquietud, aquesta febre política madrilenya aquí, la veritat, ens feia molta enveja. Sentíem que estàvem fent un mal paper. La nostra calma, la nostra tranquil·litat ens posaven en ridícul. Calia fer alguna cosa, calia donar fe de vida. Però com era possible això? Ací no teníem conflicte, no teníem motiu per armar guerra, no teníem obstrucció de cap mena — perquè la de la Lliga no compta—; ací tot anava com una seda, tots estàvem contents, tots semblava que vivíssim en plena festa major.

No obstant i això, calia cercar l'excusa, el pretext, perquè hom vegés que ací també passen coses. Si no es feia així, el nostre prestigi polític se'n ressentiria.

I heus ací que de cop i volta apareix en un diari d'esquerra que dirigeix un ex-secretari de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre—ens referim a L'Opinió—, un editorial que armà el gran rebombori. Ja no hi havien Maures, Lerroux, Casas Viejas, Fanjuls, ni obstruccions que hi valguessin. Ja només hi havien l'Esquerra, Macià i el grup dels que protestaven. Ja teníem afer polític. Per tant, ja no ens podíem queixar. Al rebombori polític madrileny podíem oposar el rebombori polític barceloní.

Hom parlava de represàlies, de càstigs terribles, d'expulsions. Hi havia neguit, hi havia passió. Uns donaven la raó als uns, altres als altres. Es parlava de disciplina, de democràcia i del lliure examen.

Ha passat — almenys de moment — l'amenaça de crisi a Madrid. I ha passat el rebombori produït ací per un editorial. S'ha reunit el directori, s'han donat les explicacions de consuetud, s'ha demostrat que no hi havia cap mena de mala intenció. I no ha passat res, com a Madrid. Es a dir, sí: aquí i a Madrid han passat els dies. I qui dia passa any empeny. VIRAI

Els murcians:— “¿Que es esto del intrusismo?”

Els estudiants:— Res. Que així es comença.

MERCAT POLITIC

(L'escàndol del vuit)

O del vint-i-quatre. Perquè aquesta divertida sessió de l'Ajuntament en la qual hi va haver de tot, tingué lloc el dia vint-i-quatre.

No tenim gaire memòria i, naturalment, no podem explicar ben bé com va anar.

Després—ja és estar de desgràcia, perquè d'allò n'hauria sortit un sàinet de costums consistorials que hauria fet la competència a totes les reines relliscades i per relliscar — no portàvem ni el llapis ni l'estilogràfica.

Però com que el nostre deure és informar el lector, castiguem el cervell una miqueta.

Escoltin, que és curiós:

Senyor Sagarra. — ¿Es cert, senyor President de la Comissió de circulació que hi ha una entitat taxista que es dedica a la venda de patents?

(Escàndol preliminar)

Senyor Vilalta. — No trobo conforme que el senyor Vachier digui res. Hi ha coses que no mereixen resposta.

Senyor Sagarra. — (Amb una energia que sorprèn). Jo vull que parli!

Senyor Vachier.—(Fa senyes de què no pot).

Senyor Samblancat.—«Yo hablaré por él!»

Senyor Sagarra. — A vostè, per molt que sigui san... blancat, ningú no li demana ciri en aquesta processó!

Senyor Miquel.—(Que no és de l'Ajuntament.) M'han fet honor!

Insults, baralles, crits (el senyor Vachier no diu res: crida tothom

menys ell). Més insults i més baralles. El públic riu. Un home que passa per la plaça de la República—un ciutadà amb aspecte de pagès — resta atent i pregunta a un guàrdia:

—Guàrdia!

—Digui...

—No sent soroll?

—No sento res.

—Vol dir que en alguna casa de la vora de per aquí no hi ha un drama de família?

—No, home! Es la sessió de l'Ajuntament!

El ciutadà amb aspecte de pagès ho deixa córrer i, és clar, se'n va rient.

A la sessió dura l'escàndol. I dura el mutisme de Vachier. I Sagarra pren—en vista de què no li donen— la paraula novament. Parla també Vilalta. Parlen la «majoria» (i la «minoría») de tots els presents. La campaneta, per no ésser menys, també deixa oir-se. Fa «ning-ning» vuitanta-dos cops. Però és inútil. No hi ha manera de tallar l'avalot. Surten paraules espirituals i eternidores, mots que ens arriben al cor. Ací en van alguns, com exemple: pare, fill i esperit sant, honradesa, modus, respecte, dignitat. En un moment sentimental — moment que es repeteix tres o quatre vegades— es diu al seràfic senyor Sagarra que és «una ànima càndida i un angelet bufador».

El senyor Sagarra s'ho creu de debò i s'acabat l'avalot.

Ja ens hem divertit prou, senyors.

Són les deu i a l'Urquinaona hi ha una estrena.

Allí tornen a reunir-se alguns dels regidors.

TINET.

Kodack

L'HOME QUE ES DIVERTEIX

Aquest és un noi que treballa en un taller, que treballa en una oficina. Aquest noi és igual a molts altres nois que treballen en un taller, en una oficina. Aquest noi és, durant cinc dies i mig, un empleat model, un empleat complidor i exacte com un rellotge. I diem cinc dies i mig perquè fa setmana anglesa i el dissabte a la tarda ja no ha de tornar a la gàvia: a aquesta gàvia que és sempre el taller o l'oficina, àdhuc per als més complidors.

El dissabte aquest noi canvià, es tornà un altre. El dissabte, en havent dinat, començà a sentir-se lliure, amo i senyor de la seva vida.

Si és a l'hivern es fa arreglar la motxilla, s'hi posa unes viandes, una paella, una ampolla de vi, una altra amb un líquid per si es trenca una cama; i qui diu una cama diu un braç.

Després es vesteix d'una manera estranya: dues samarretes, la camisa, un jersei de llana, unes calces curtes, unes «bandes», una gorra amb orelleres que ell en diu «passa muntanyes», unes sabates ferrades. Després treu uns bastons amb una rodeta al cap d'amunt. O al cap d'avall, perquè no sé com s'usen aquests bastons. I com si amb tot això no n'hi hagués prou, treu unes fustes molt llargues. Aquestes fustes tan llargues es lliuen als peus. Ell, aquest noi, diu que serveixen per a patinar. Jo crec, però, que serveixen per a caure.

I cauen: cauen damunt la neu, com mosques en un plat de nata. Perquè aquest noi, quan s'ha vestit amb l'estranya indumentària que acabem d'indicar, se'n va a la muntanya: a esquiar, a l'hivern. A caminar, a l'estiu. A cansar-se, sempre.

I es cansa. Es cansa amb una afició i una constància que fan venir mandra de debò.

El diumenge a la nit torna a casa. A vegades arriba tan cansat que l'han de portar en un cabàs. A vegades s'ha cansat tant i tant a consciència, i arriba tan esgarrapat, que no el coneixen i per a entrar li fan ensenyar la cèdula.

Quan l'ha ensenyat, entra. Des-

prés d'entrar, menja. Si es distreuen, com que el cansament li ha fet venir gana, es menja el sopar de tots. Després se'n va al llit.

Abans d'adormir-se, diu:

—M'he divertit molt!

LLUÍS CAPDEVILA

Historieta barcelonina

Projecte! Execució!! i Efectes!!!

Diàleg d'actualitat

Dimarts

—Avui, avui!

—Avui, què? Què rifen?

—I es treu!

—No l'entenc...

—Que hi ha Congrés, a Madrid. I és com dir que hi ha crisi de Govern.

Dimecres

—Veu, home? No va passar res.

—Esperis, no corri. Avui en parlarem.

—Però que hi té una mania en que caigui el Govern?

—Hi tinc... Val més deixar-ho córrer, comprèn?

Dijous

—Ja ha caigut?

—Ha trontollat. Se li ha anat de ben poc.

—Ha errat d'un punt, vaja!

—I quan s'erra d'un punt, ja ho sap, oi, el que passa? Que es treu per aproximació.

Divendres

—Segons tinc entès—i cregui que m'han informat molt bé—, avui és el dia definitiu. Ja ha vist que això de Casas Viejas n'ha portat molt d'enrenou. El que és si ara no se'n van, és que no tenen vergonya...

Dissabte

Ja se n'han anat? Ja han caigut?

—No, senyor. Però estan leri-leri.

—Quan serà?

—La data fixa no li puc dir. Ja en parlarem el dimarts.

I aquell home—que per cert es té per bon republicà—, cada dia viu de les mateixes il·lusions; cada dia dedica uns minuts a fregar-se les mans.

Es tanta l'obsessió que té «de què el Govern ha de caure demà», que els amics li han tret un mot. Li diuen «el senyor Demà...»

...m'afaitarà!

AGUSTI COLLADO.

Vuits i nous i cartes que no lliguen

EL PERQUE DE LES COSES

Quan el Creador va haver creat el món, i els homes començaven a poblar la terra desordenadament, no existia encara el problema de les nacionalitats. Per tant, les races estaven totes elles representades en la població que anava poc a poc omplint la terra. No sé si és que devien parlar esperanto, o bé que s'entenien per nitjà de signes; el cert és que tot anava com una bassa d'oli. Però tot té un fi.

Una mena de Rovira i Virgili prehistòric va començar a predicar pels boscos, les coves i les planes, reclamant per cada raça, una extensió de terreny limitada.

I començaren a formar partits, i a ploure garrotades. El Creador, es va almar. Va fer venir al Rovira i Virgili de l'època, i aquest va lograr convèncer-lo.

I a l'endemà mateix, el Pare Etern, va crear les diferents nacionalitats avui existents.

—Els alemanys, cap a Alemanya.

—Els russos, cap a Rússia.

—Els xinesos, cap a Xina.

—«Y los murcianos, *ande vamos?*»

—Els murcians?—digué el Creador, tot rumiant—. Doncs, tots cap a Barcelona!...

DIVERSIONS INNOCENTS

A Madrid, dos guàrdies d'assalt (cada un pel seu cantó), han promogut grans escàndols, i fins un ciutadà que creia amb l'eficàcia d'aquests guardians del ordre públic, ha estat greument ferit d'un tret sortit de l'arma *de reglament* que el guàrdia d'assalt portava.

Ja ens comença a pujar la mosca al nas i estem tips de veure amb l'arrogància que aquests funcionaris es passegen per Barcelona.

Però ara es veu que es dediquen a fer pràctiques de tir, caçant al ciutadà.

Serà qüestió d'organitzar una guàrdia de ciutadans d'assalt, per a posar els peus a ratlla a tant de matonisme.

Ja en teníem prou amb la Guàrdia civil, i heus aquí que la República ens en regala aquesta segona edició.

Ja que tots els components d'aquest simpàtic cos (o gairebé tots)

Una bona veritat

—Segons el bisbe tot l'any és Carnaval. Així, doncs, aquest mano és una disfressa.

perteneixen al TERCIO, no estaria mal que els portessin a colonitzar el Marroc, en lloc de facturar-los a les diverses capitals d'Espanya.

Però es veu que no és possible. Els moros protestarien.

BROMES DE CARNAVAL

En un poble de Múrcia, anomenat Alhama, uns individus volien sortir al carrer disfressats de capellans.

El governador, home previsor, i poc amic de les batuces, els ho va privar.

—No estic per brocs. Aquí el que cal és tranquil·litat.

Es veu que els murcians, no ho entengueren pas així, i decidiren sortir, amb els disfrassos religiosos.

La guàrdia civil els va detenir, i en conduir-los a la garjola, un grup de ciutadans caigueren en avalanxa damunt la força pública, a la que desarmaren. Aquesta, després d'una curta lluita, recuperà les seves armes, i féu foc.

Resultat:

Primer premi de disfresses: Un ferit greu.

Segon premi: Un ferit menys greu.

Tercer premi: Un ferit lleu.

No es pot negar que a Múrcia hi fan uns Carnavals molt lluïts.

I potser fins estan organitzats pel *Centro Cultural*...

La qüestió és fer broma.

Ara, francament, el governador

de Múrcia es troba amb un greu problema a resoldre:

Si prohibeix als paisans, de disfressar-se de capellà, també deu prohibir als capellans de disfressar-se de persona.

I ARA QUE FARAN?

Amb molt d'encert, el governador de Barcelona senyor Ametlla, ha suspès aquest campionat de ball que havia de durar mil hores, posant de relleu la resistència del poble de Barcelona, resistint un grapat de dies aquesta prova de «endurance», d'imbecilitat i sadisme.

Perquè en aquests campionats, els més mbècils són els que paguen per a presenciar-los.

Els que ballen, no són res més que uns desgraciats, dignes de llàstima.

Però els espectadors?

Aquests sí que no tenen cap excusa. Són un extracte de tota la ruqueria, la insensibilitat, la bandareria en fi, de totes les nafres d'una humanitat degenerada.

Ves ara on aniran tota aquesta gent que es proposava passar un més contemplant l'espectacle més idiota de la terra?

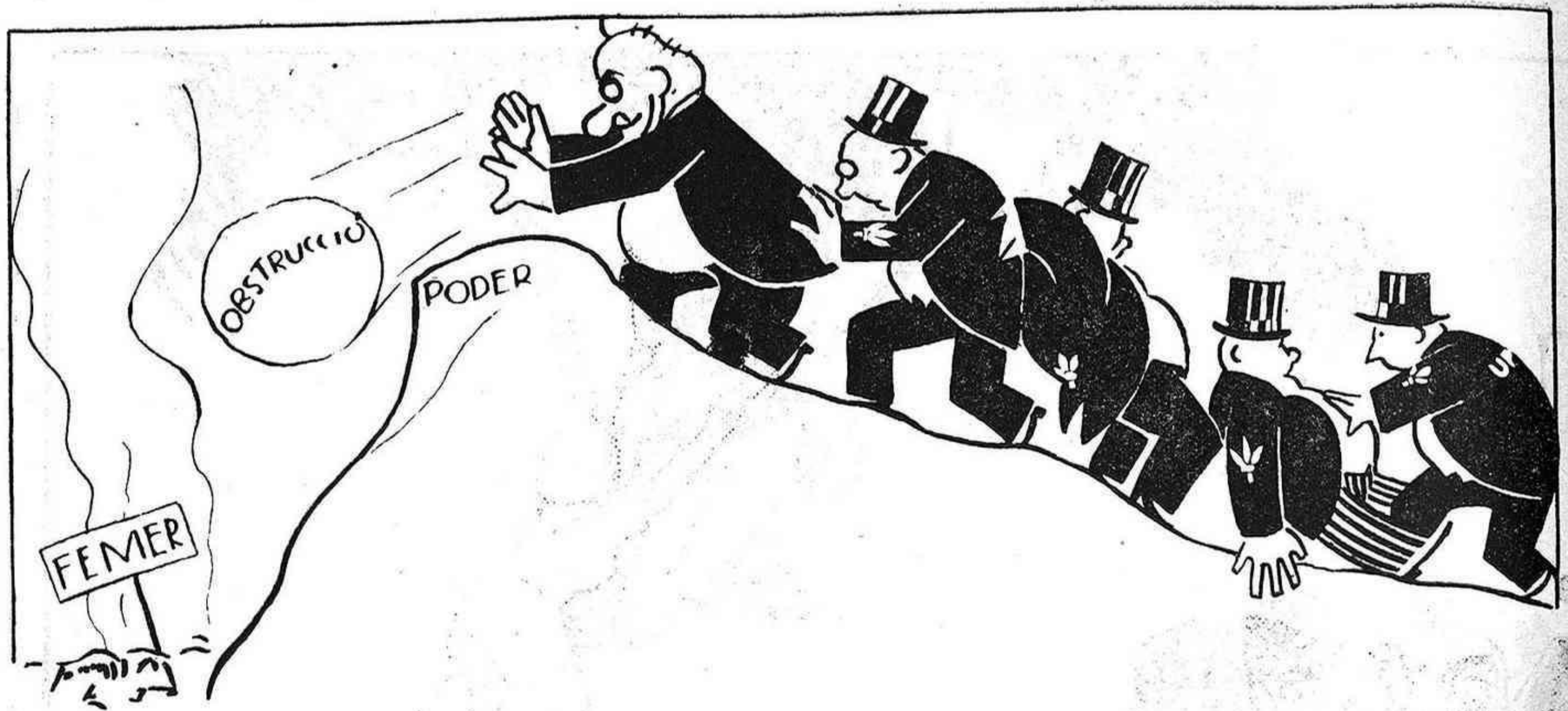
¿On trobaran un empresari que pugui trobar quelcom per a entretenir-los?

En fi, no hi ha mal que per bé no vingui. Els diners que haurien gastat en entrades, els serviran per a comprar-se unes ferradures noves.

L'ENTERRAMENT DE LA SARDINA

FOTOGRAVATS BASTARD

L'obra "republicana" d'alguns "republicans"

—Ens en hem anat a la...

Els contes de L'Esquella

Raó de pes

Viatjava en un vagó de ferrocarril un capellà que ja feia almenys sis hores que no havia obert la boca, a causa d'ésser l'únic ocupant del compartiment.

Els capellans, només llegeixen el breviari quan hi ha algú que pot contemplar-los; de manera que el nostre home, estava completament avorrit.

Heus aquí que en una estació, va pujar al vagó ocupat pel ministre del Senyor, un viatjant.

Pel tipus que tenia no li fou pas difícil al capellà reconèixer a un jueu.

Aquest, que efectivament ho era, va arrufar el nas en trobar-se en companyia d'un sacerdot catòlic.

—Serà millor que canviï de compartiment — va pensar l'israelita.

I tal dit, tal fet. Agafà altra volta les maletes que havia ja instal·lat damunt les banquetes, i es disposava a baixar a l'andana a la recerca d'un altre lloc, quan el capellà, que es va donar perfectament compte del que succeïa al nou arribat, va dir-li el més amablement possible:

—Que no està bé en aquest vagó?

—Veurà; és que...

—Que no té prou lloc?

—No és això...

—Que potser vol viatjar d'esquena a la màquina? Si és així, jo li cediré el meu lloc. A mi m'és indiferent.

—No, mercès... veurà, jo...

—Que potser em té por?

—Home, por, no, però...

—Doncs, no comprenc...

—Temo que la meua presència el destorbi.

—Mai de la vida. ¿Per què vol que em destorbi?... El tren és per a tothom...

—Aquests lerrouxistes s'han proposat...

—Perdre el temps, home; res més que perdre el temps.

—Es que jo sóc jueu...

—Molt bé... ¿qué té que veure això? Tots som homes igualment, i totes les religions condueixen si fa o no fa al mateix fi...

—Sí, però vostès, els catòlics, no ens poden veure... no ens estimen... ens odien...

—Home, no, això era abans... ara ja no és així.

—I el bo del cas—féu el jueu—, és que no comprenc perquè ens odien d'aquesta manera. Vostè deu saber per quins motius va nèixer l'odi dels cristians pels jueus?

—Senzillament — respongué el mossèn—, tot ve del que vostès feren amb Jesucrist.

—Què?

—Vendre'l per 38 diners. Miri, que vendre un home com Jesucrist per 38 diners! Vaja, això, francament, vostè ha de comprendre que és l'etzagallada i l'equivocació més gran del món.

—Per què? — preguntà el jueu tot estranyat.

—Home, senzillament, perquè Jesucrist, valia mil vegades més que 38 diners! Què dic mil vegades? Deu milions més! — exclamà exasperat el capellà.

—Miri — féu el jueu baixant del vagó—, que tingui bon viatge, i no dubti ni un minut més que quan un jueu no en va poder treure més calés, és que vertaderament no se'n podia donar ni un xavo de més.

LL. E.

FITXES

DESPRES DEL CARNESTOLTES

—Aixeca't, Llätzer-Carnestoltes! —
Llätzer-Carnestoltes obeeix i s'aixeca. Han colpejat tres vegades la seva tomba. Per cada repic, un dia de disbauxa, de follia, d'estridència.

Però Llätzer-Carnestoltes s'aixeca cada any més cansós.

Llätzer-Carnestoltes pertany autènticament a l'època gòtica, època de gàrgoles i disfressots, de llum d'oli i de teieres. La llum elèctrica esgratinya massa la seva perruca, pesa damunt les coloraines dels seus velluts, dels seus setins i de les seves llustrines.

Tots els carrers de Barcelona l'han vist enguany gripós, esdernegat; el més albirador sensefeina del dia.

Un temps barrejat de sol sortint del niu i de núvols plujosos de febrer s'ha musicalitzat en els picarols carnestolencs. S'obrien i es tancaven bromalls damunt la follia moral d'una ciutat que reia per força, amb badalladera de gana i d'avorriment.

Al Passeig de Gràcia l'esperaven els badocs de galtes de pa de crostons; els sedents d'empentes i pessigadissa; els qui no sabien on anar a donar-la,—molts, moltíssims—, i les delegacions oficials encarregades de dar-li, amb pròsa ben republicana, la benvinguda.

Les serpentines sargien les malmeses alegries dels vianants. El confetti recordava les guspies d'un foc no encès; aquelles llars on avui només es mengen sopes fredes. I el Passeig de Gràcia es feia llarg sota el polsim de Llätzer-Carnestoltes, desenterrat amb rovell de tomba, i la cridadissa dels rogallosos amb llençol de mortalla.

Llätzer-Carnestoltes únicament es revifava en els reconcs barcelonins. El Banquer, el Polític i el Propietari de grans finques, fa temps que no es disfressen. Han donat la cara i ningú no s'enganya amb la seva carota de tot l'any. Hom pot dir el mateix de tanta gent a la qual ha calgut la sort d'arribar-ne a tenir prou de «guardar les aparences».

Es disfressen en els reconcs els qui no han trobat vestidura que els permetés entrar a la «correcció oficial». En els reconcs és on Llätzer-Carnestoltes es redressa i eixuga les seves ulleres amb un quadriculat mocador de fer farcells.

Entre ombra, baf de promiscuacions i pelletes de banana que fermenten, Llätzer-Carnestoltes mena el pas furtiu d'una corrua de dames—que si bé es guardeu, no ho són—, cridanerament abillades amb emmarinyacats crespons, florides de plomalls, mostrant totes les

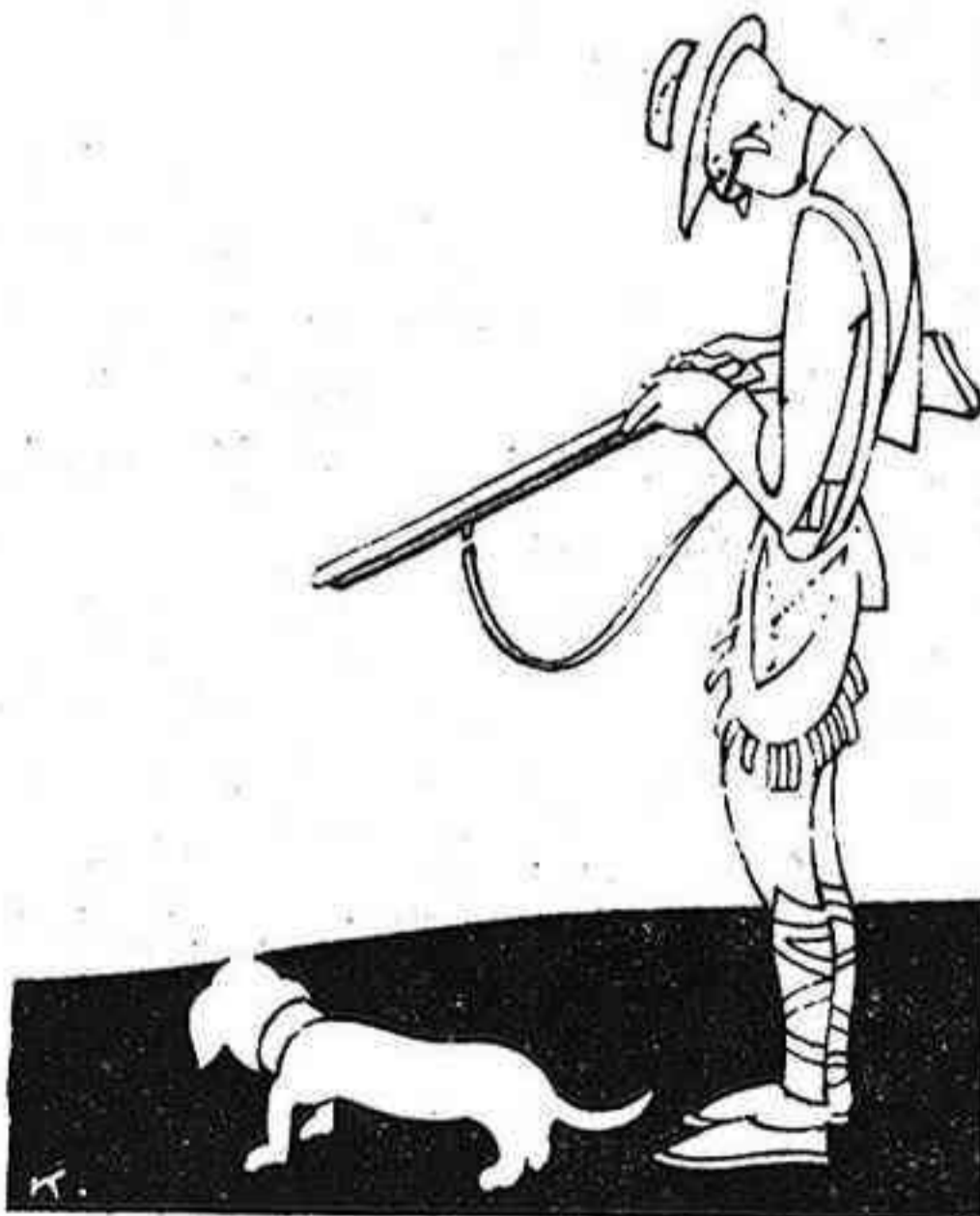
—Ja ha enviat la tarja a Don "Ale"?
—L'hi enviaré quan governi

nueses possibles sota un empolsament abundós de carretera estiuenca. Poden lluir per tres dies,—gràcies sien dades a Llätzer-Carnestoltes—el sexe als llavis i la feminitat que els puja de la punta de l'escarpí fins al tirabuixò més alt de la perruca rossenca.

Vénen després el encatauats, rates de clavaguera, que aprofiten els dies de contacte i careta per a bolcar-se damunt la ciutat. Respiren aquests dies carrers amb arbres i es refreguen amb robes que no són les d'habitud. Posen, autoritaris, davant el pas de l'altra gent, la vara dels seus crits i es gronxen com currutacus de figurí d'òpera. Llätzer-Carnestoltes sembla que els faci l'ullet, un ullet amb llampegadera de farell d'automòbil.

Són gent especial, especialíssima, l'única gent que espera l'anyal eixida de tomba de Llätzer-Carnestoltes.

El dimecres de cendra, vora d'un basal de pluja, amb ombra de serpentina dintre de l'aigua i una careta arrugada a un costat, els «no acceptats», els «reprobes», els qui no poden, sense tapar-la amb careta, mostrar la carota de la cara, s'agenollen sota un alba grisa per a gemegar en una sola preguera tot un any d'enyoraments. Si no altra cosa que els arribés, «l'oficialitat», que poguessin,—com a Banquers, Polítics i Propietaris de Sarrià o de la Gran Via—, mostrar l'ofici o l'instint, encara que l'haguessin de disfressar amb paraula correcta, de les batejades amb imprecisió, o no gaire batejades.

El caçador

—El difícil d'aquesta escopeta de dos canons és saber amb quin es dispara primer.

RAMON VINYES.

Les coses d'en Papitu

dibuix de lluis macaya

Un patriota com n'hi ha d'altres

El senyor Ramon — no pas aquell que enganyava les criades — és un senyor que té una merceria «arrancada» al carrer X—no volem descobrir-lo—, a qui li va agafar la fallera d'ésser regidor, veient que altres, molt més ascs que ell, ho eren.

I va afiliar-se a la Lliga (d'això fa uns tretze anys); era el partit que creia més afí amb el seu credo catòlic apostòlic i romà. Però vingueren unes eleccions, i altres, i el seu nom immaculat no trencava la virginitat de l'anònim per a passar al confetti electoral. El que succeïa era explicable: per bé que el senyor Ramon tenia quartos, a aquell partit n'hi havien d'altres amb força més quartos que ell, i fins direm — amb justícia — que amb més capacitat política. I no se'l considerava, a desgrat d'haver-se passat vora dos anys sense deixar un vespre d'anar a fer tertúlia a la plaça Cucurulla, i de badrejar contra Lerroux, el republicanisme, Macià, el separatisme, etc., etc. Ni de res no li va servir l'anar a fer rebudes a Cambó i Ventosa quan arribaven de Ma-

drid en un parèntesi ministerial.

Es convencé, al capdavant, que perdia el temps. Quan se n'adonà del tot fou l'any 1924, en ensenyar les urpes Primo de Rivera. (Perquè el 1923 creia devotament que a la Lliga li seria premiada la seva fidelitat i submissió als esperons dictatorials). I no gastà compliments: en fundar-se la flamant «Unión Patriótica» s'hi llançà de cap i cridava ¡Viva!, quan arribava a Barcelona en Cametes Llargues, i anava a estrènyer la mà del Dictador quan treia la seva còrpora repulsiva a l'estació de França. Els atacs a Lerroux i als republicans eren més forts que quan era «lliguero». Només un home podia salvar a Espanya: Alfonso XIII; només un altre havia de regenerar-la: Primo de Rivera; sols un règim era indiscutible: la monarquia.

No faltava a cap solemnitat patriòtera, i arribava dels primers per agafar bon lloc, perquè el veïessin; algunes pessetes es gastà — a ell que tant li recaven per pagar els seus dependents — per figurar en els àpats que tan sovintejava,

i fins un dia, en un brindis a Martínez Anido, llegí un discurs, després de demanar permís tímidament. (Ningú no va haver esment, però, que aquelles quartilles li costaren cinquanta pessetes al bon anycor Ramon. La falta de costum no li deixava improvisar en un acte tal, i per la mateixa raó no es posà tampoc a escriure-les... Quan seria regidor, que hi tindria pràctica, ah, aleshores!) I tremolava com un cadell, tot llegint, i l'emoció li nuava la veu. En acabar, els aplaudiments li feren oblidar en un instant el seu martiri d'aquells dotze minuts de lloances inestroncables a tota la camarilla primorriveresca.

El senyor Ramon té la convicció que d'aquella feta n'hi hauria devingut l'acta cobejada. Però... caigué el llavors marquès d'Estella, pujà Berenguer, després Aznar, vingué la República, i tots aquests episodis succeïren amb una relativa rapidesa. Què havia de fer, aleshores? S'havia de retirar?... Si no, on militaria?

L'allocució de Lerroux, convidant a ingressar a llurs renglons totes les desferres de la monarquia, féu exclamar l'eureka! al nostre

gentil mercer; ja tenia la solució; la hi donava el gran polític, demòcrata eminent, liberal «super», l'excelsa llumanera de la República tan estimada pel senyor Ramon; la hi donava el primer orador espanyol, el «caudillo» radical, don Alejandro Lerroux «Visca don Alejandro, futur salvador d'Espanya, l'home elegit pels déus per a la gran missió d'endegament nacional!» I amb el diari on va llegir el discurs a la mà, tirà de beta llogant un taxi i corrent a inscriure's a les oficines d'en Pic, i assisteix a tots els banquets i banquetassos radicals, i figura a primer rengle en els mítings «caudillescos», i aplaudeix en Giralt i en Santamaría — els seus precursors (?) — tot escoltant-los per ràdio des de casa seva en les sessions consistorials. «Lerroux és l'home! Quin ministre d'Estat més... ministre no féu! ¡Visca Lerroux!»

Mentrestant, s'atança l'abril. Anirà ell, el senyor Ramon, en candidatura? Aquí està el seu mal-

de-cap. Se'n recordaran? Faran justícia? Qui sap! El «jefe» no pot ignorar que el nostre mercer va donar *cinc mil pessetes* per les eleccions a la Generalitat...

No li faria res de donar-ne altres tantes a l'abril, però això sí: amb garantia de «sortir». I com que aquesta no la hi pot donar ningú, està disposat a no donar-ne cap, en vista del fracàs darrer. Per si un cas! El poble és tan ingrát, que no sabrà mai el que li convé...

Ara només faltaria que perdés l'ocasió de triomfar. Fóra capaç d'estirar la cama d'un colapse ràpid.

Però, ca! el senyor Ramon hi toca més aquesta vegada que cap. Adhuc més que quan, dissimuladament, toca la pitrera d'una compradora tot mostrant-li l'efecte que li produiria una combinació o un pijama *chic*.

Així i tot, segueix apuntalant el «Partido Radical», per quan sigui l'hora...

F. SERRA I MONT

TEATRE ROMEA

Avui, tarda del primer diumenge de Quaresma, el fervor del gran actor de les mans a la butxaca, senyor Pius Daví, junt amb el dels culturals germans Burgues, fervents entusiastes del Teatre Català, han endegat unes representacions de «La Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist».

«Miss Mercat», elegida «Miss» en un ball donat darrerament a la casa, diuen que presidirà la representació. El senyor Bisbe de Barcelona concedirà indulgències.

La pensada de portar al poble en aquest temps de República, espectacles cavernícoles — àdhuc religiosament parlant —, és digne de grans lloances i ha despertat meravellosos comentaris. Havia d'ésser Romea el teatre que la realitzés.

Hi ha molta expectació per veure Pius Daví on es ficarà les mans en la seva interpretació del difícil paper de Jesús, i les conversions que portarà el veure com els jueus es juguen la seva túnica. També s'espera amb neguit l'instànt sublim de poder contemplar crucificades les nuses del gran actor. Es faran precs a la Catedral perquè no agafi

la grip, tan inconscientment irrespectuosa.

Es diu que Salvador Vilaregut — l'apassionat traductor artístic, el vetlla insomne dels autors que estrenen amb la benemèrita intenció d'endossar una traducció seva, rera un fracàs original —, ha intervingut en l'espectacle com a llibretista. El públic probable del gran espectacle es lleparà els dits enllemnit. La gran nova és bomba.

Públic de Barcelona: A riure, a riure a Romea, amb la representació de «La Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist»! Estava reservat al casal del nostre teatre — que no vol drames —, montar com a coronament de la seva temporada de gran broma aquestes representacions dites de «Tardes de Quaresma». Tenim la seguretat que darrera un espectacle tan eternidor compareixerà una nova producció de Gastó Màntua. Està escrit. Tot sigui: A. M. D. G.

Fins al divendres que ve, llegidor de «Work».

TEATRE BARCELONA

Debut de Camila Quiroga.

Camila Quiroga compta entre les bones actrius de teatre de parla castellana que conrea un art de dignitat.

El teatre castellà encara es pot permetre el luxe de tenir actrius semblants, malgrat el gran onatge de l'estracana-da.

WORH.

ESQUELLOTS

«Els morts tant se me'n dóna; el que ens interessa és fer caure el Govern»: heus ací una frase que ha sortit de llavis d'un polític de les dretes.

I després parlen de sentiments!

I després diuen que les víctimes de Casas Viejas clamen justícia! Els qui

Com es torna d'un enterrament

la clamen són ells. Però és una justícia de via estreta; d'apetències de poder.

* * *

Al front xinès, és tant el fred, que s'ha glaçat l'aigua de les metralladores.

Per anar bé s'haurien de glaçar, per sempre, tots els armaments.

Així creuríem en la Providència, ja que en les nacions i els homes—per molt que es diguin pacifistes—no hi creiem.

* * *

A Berlin han incendiat el Reichstag. Hitler, aquest home odiós i grotesc que, en veure allò, devia treure foc pels queixals, va dir: «Exterminarem aquesta canalla a ferro i foc», o sigui: que pagaran justos per pecadors.

Es senzillament feixista, això.

* * *

Hitler surt, en una pel·lícula, en un cinema de la nostra ciutat.

I mentre una part del públic el xiula i l'esbronca, l'altra l'aplaudeix «a rabiar».

Nosaltres, al cinema, no hi anem a fer política. Però això no vol dir que, interiorment, no ens sentim identificats amb els que xiulen i esbronquen Hitler.

A Barcelona, pel que es veu, hi ha gent que admira el feixista alemany. Són els mateixos que admiraven Martínez Anido.

Gent que deshonora la ciutat.

QUI NO ANUNCIA,
NO VEN
Anunciar
a
L'Esquella
és esgotar les
exis'ències

La terrible feridura

(APOPLEXIA)

S'evita i cura amb el famós

ANTI APOPLÈTIC VALLVERDÚ

Fiasco, 10 pessetes a totes les farmàcies

Detalls: Laboratoris KLAM - Reus

RESPOSTES PAGADES

Josep Marco.—Anirà.—Escobar.—Passeu per aquesta redacció el dissabte a les 7 del vespre.—Jo—procuri fer dibuixos d'actualitat, i que siguin còmics.—Ramon Riera.—Conforme, ja sap que pot enviar el que vulga.—Pere Ros.—Es massa trist.—J. Comas, R. Serra, M. Llopis, J. Mas.—Entren en cartera.—Joan Comellas.—Això ho conta al *Be Negre*, a nosaltres no ens interessa.

CAVES DE L'EMPORDÀ PERELADA

AGENT EXCLUSIU FRANCISCO QUINTANA LLÚRIA, 125 BARCELONA

OBRA NOVA

El problema Agrari Català

(OBRA DE GRAN ACTUALITAT)

DE

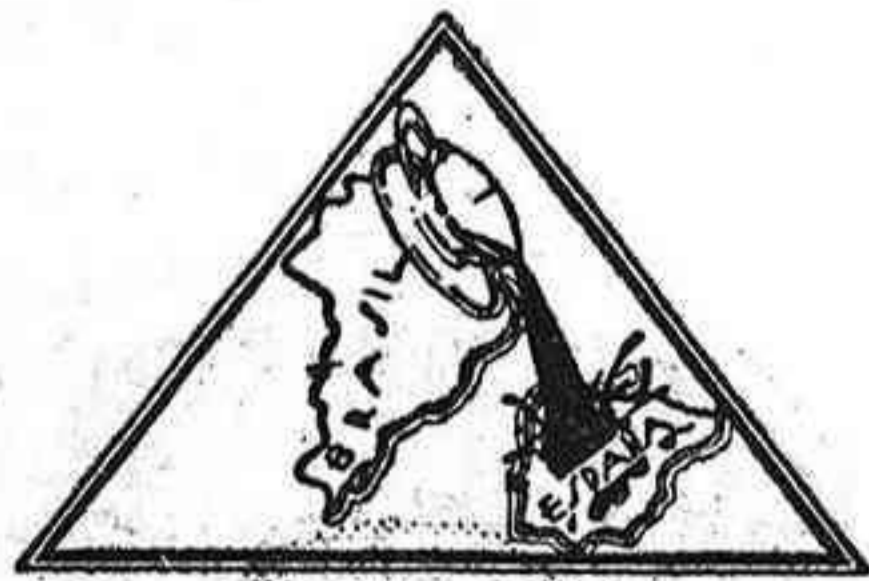
AMADEU ARAGAI

Comandes a la

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, 20

PREU: 3 PESSETES

CAFES DEL BRASIL PER TOT ESPANYA

Exigiu els cafès del Brasil
Són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFE

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA
(Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 23692

Mobles i Matalassos A TERMINIS i SENSE FIADOR

Carrer Santa Anna, 18 - Barcelona

Per anuncis a
**L'Esquella de
la Torratxa**

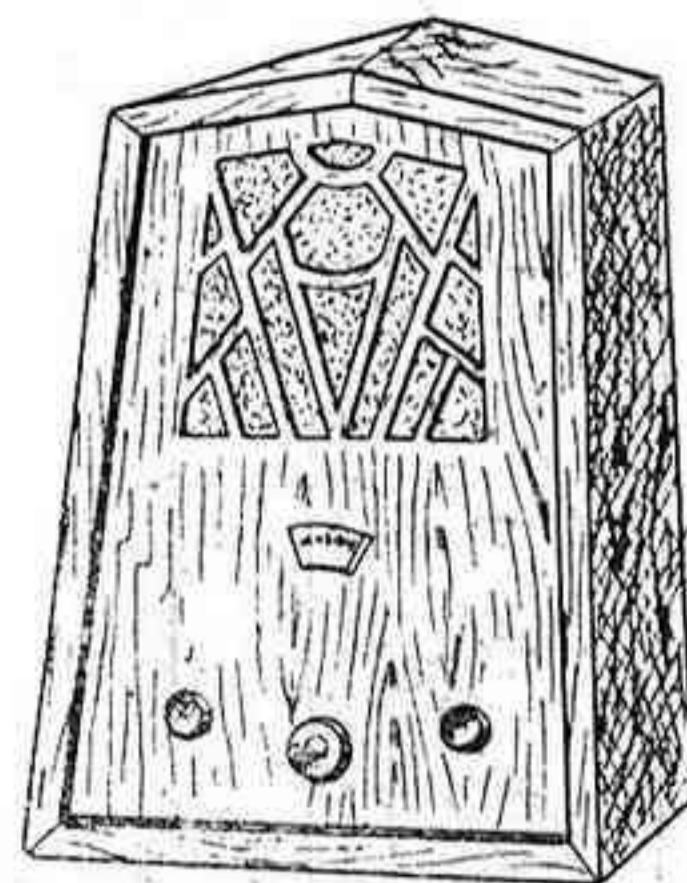
Demaneu preus
sense cap com-
promís, a

**DOMENEC
DIUMENGE**

Argenteria 6 2.ª 2.ª
BARCELONA

Escopetes - Bicycles - Radio

Vendes a plaços i al comptat
(ES DESITJEN AGENTS)

F. BARÓ

Goya, 11

Tel. 73497

Barcelona

Sucursal a

Esparraguera

S Antoni, 20

BA-TA-CLAN

Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 3,30 :: Nit a les 9,30

Avui i dies seüents: FORMIDABLES DEBUTS

**Vera Frey - C. Marin - Marina López - Delvo and Delva
Zynaray et Monicla - EMILIA PRAXEDES**

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinalada

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

FEROTIXIL

Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pü-riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

**PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR
LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS**

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dufrem
Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

CERVESERIA EUZCADI

Passeig de Gràcia (cantonada Casp)

Establiment nou Especialitzat en la
CUINA TIPICA VASCA I CATALANA

i la cervesa

ITURRIGORRI

i del país

Caruso, Fleta, Tito Schipa, Pau Casals, Sagi Barba, etc., impresionen en discos

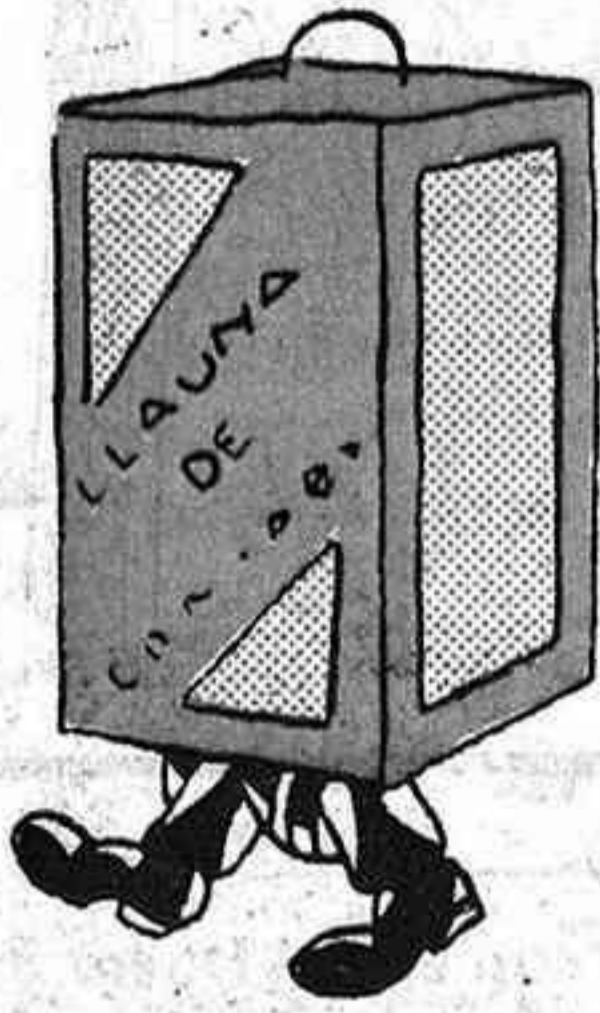
La VOZ

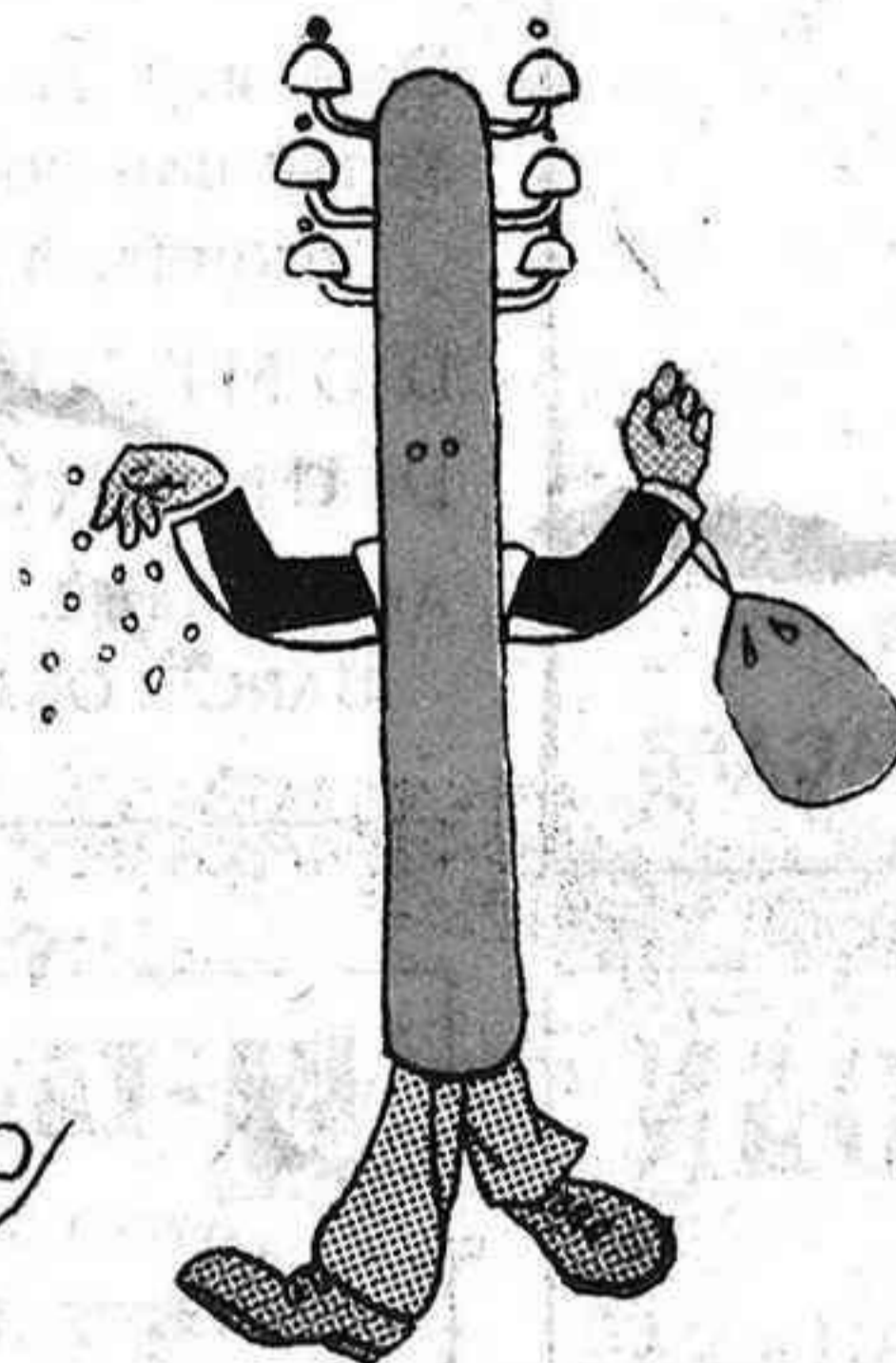
de su amo

Companya del Gramófono, S. A. E.

Disfresses que més cridaren l'atenció a la rua

UN CANTADOR DE TANGO

UN URBA

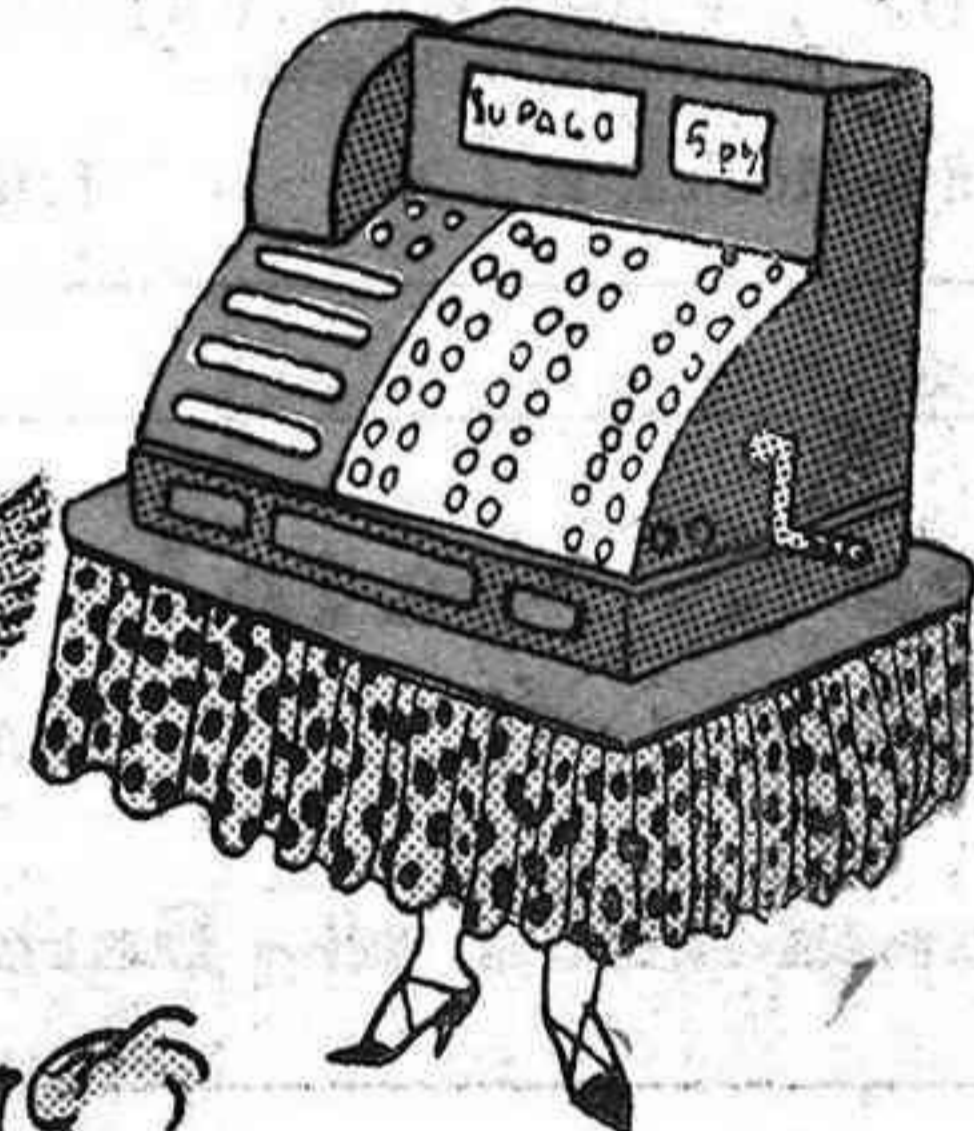
UN BOXADOR

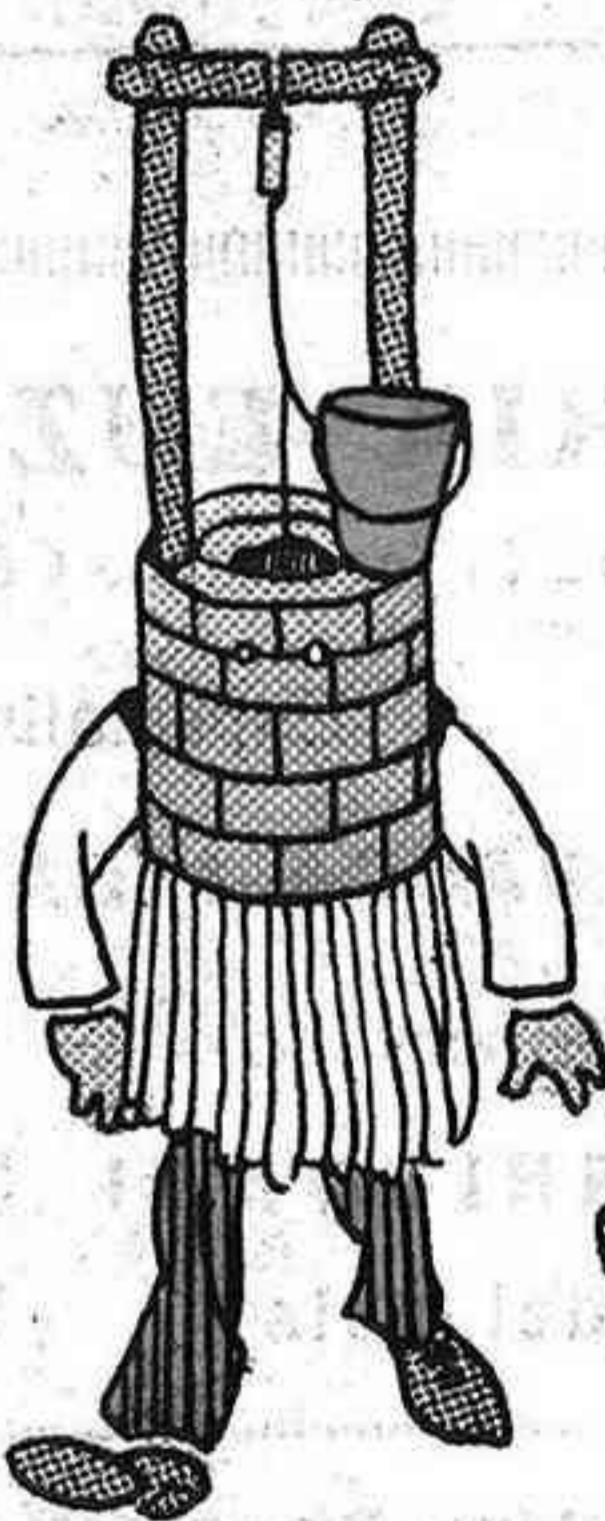
UN METGE

UN NOTARI

UNA DONA DE LA VIDA

UN TAVERNER

UN COMERCIANT

UN ORADOR

UN MARIT

UN ANALFABET

Ecça